

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructæ

De Vacatione, Amissione, Et Extinctione Beneficiorvm ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

509. An, & qualiter pensio affecta aliquo vitio convalescat.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74494](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74494)

vitiat gratiam in altera parte distincta & separata, in qua cessat defectus intentionis. Gonz. ad reg. 8. gl. 5. §. 9. n. 59. & 60. Hinc si vacante aliquo beneficio per obitum, Papa conferat illud Petro cum reservatione pensionis ad favorem Joannis, si collatio facta Petro sit nulla ex aliquo vitio obreptionis seu incapacitatis illius, & propterea Antonius imperet hoc beneficium vacans per obitum uti prius, quamvis in hac gratia collationis ei facta non fuerit reservata aliqua pensio, tenebitur tamen iste Antonius solvere dictam pensionem prius ad favorem Joannis reservatam, quia prima concessio continebat duas gratias; unam collationis, alteram pensionis: & quamvis altera gratia collationis deficiat, non tamen deficit gratia pensionis; præsertim cum quilibet, ut solet, diversas literas gratiæ suæ expedit, Cujus tamen doctrinam quod ad hoc reprobatur Garc. p. 1. c. 5. n. 513. quem vide, uti & dicenda à nobis infra, ubi, an pensionarius teneatur probare jus primò consentientis pensioni.

Quæstio 509. An, & qualiter pensio affecta aliquo vitio convalescat?

Respondeo primò: Pensionem ob non factam mentionem pensionis anterioris nullam & invalidam, lapsu diuturni temporis confirmari posse, si possessor per longum tempus in solutione utriusque pensionis perseveraverit, & hoc casu locum fore regulæ de pacificis possess. tradit Tond. qq. benef. p. 1. c. 6. n. 2. Secus tamen esse, seu pensiones nullo tractu temporis confirmari, seu validas reddi, si ab initio vitio aliquo reali, puta simonia, aut simili affecta fuerunt, tradit idem Tond. l. c. n. 3. citans Charond. l. 1. respons. 47. de cetero

2. Respondeo secundò: Validare pensionem invalidam, non dependet à facto partium, sed à potestate Papa. Parit. l. 6. q. 2. n. 80.

De iis, qui obtinere possunt pensionem.

Quæstio 510. An incapax beneficii sit quoque incapax obtinere pensionem?

Respondeo: Non convenire in hoc AA. nam primò id negat Lott. l. 1. q. 40. ubi postquam n. 114. proposuisset sententiam oppositam, nempe incapacem beneficii, super quo imponitur pensio, incapacem quoque esse pensionis super tali beneficio impostæ, v. g. regularem, quia incapax est beneficii secularis, incapacem quoque esse pensionis impostæ super beneficio seculari, citassetque pro ea sententia Abb. in c. exstirp. da. de prob. n. 7. Rotam in Nolan. pens. 10. Jan. 1610. subjungit tandem n. 120. suam sententiam his verbis: Dicendum tamen est pro capacitate pensionis, sive in actu translationis, sive in actu reservationis à principio solum clericatum sufficere, etiamsi persona clericus non sit capax beneficii, super cujus fructibus est impostæ pensio; quia dum pensio reservatur, creatur jus quoddam penitus distinctum & separatim à beneficio, unde valet quidem argumentatio affirmativè concepta: Ille est capax beneficii, ergo & pensionis, tanquam à majore ad minus, prout, & non aliter argumentatur Gamb. l. 6. n. 241. non tamen valet argumentatio negativè concepta: Ille non est capax beneficii, ergo nec pensionis: cum longe minus sit pensionem

obtinere, quam beneficium. Et licet pensio & beneficium in hoc æquiparentur, quod utrumque exigat statum clericalem in obtinente pensionem, tamen non licet argumentari ab uno ad aliud ultra id, in quo æquiparantur. Ita ille. Ad Abbatis aliorumque auctoritatem respondet nu. 123. loqui eos de pensione, quæ extrahitur de fructibus beneficii per Episcopum, ut deserviat pro titulo novi beneficii, juxta terminos c. exstirpanda, verum istiusmodi pensionem non esse habendam in numero earum pensionum, de quibus hic. Ad decisionem Rotæ in dicta Nolan. ait, nu. 124. eam loqui de milite Hierosolymitano, atque ita obedientiario, cui præter defectum clericatus oritur aliud impedimentum ex voto, cujus effectus est, eum aqua-liter arcere à pensione & beneficio, & quocunque alio jure, unde efficiatur proprietarius, prout declarat Gamb. loc. cit. à n. 245. Nota tamen, quæ idem Lott. l. 1. q. 36. n. 19. visus in contrarium tradere, dum ait: Sanctissimos Pontifices, cum usum hunc introduxerunt (nimirum, ut non nisi clericis concederentur pensiones) hanc quoque habuisse mentem, ut non aliis personis vellet pensiones illas reservari, quam quæ essent capaces tituli, super cujus fructibus reservarentur, ne quid in fraudem canonum videatur attentari. Eandem negativam, & quidem loquendo non tantum de incapacitate beneficii, cui pensio imponitur, sed & respectu alterius beneficii, tenent Tond. qq. benef. p. 3. c. 174. n. 18. Garc. p. 1. c. 5. à n. 138. innixi declarationi S. Congregat. Concil. super ejus c. 7. sess. 14. cænsenti, decretum hoc, quod loquitur de incapacitate beneficiorum, in qua sunt homicidæ, non extendi ad pensiones. De qua declaratione ait Garc. loc. cit. n. 138. quod, etsi difficultatem patiatur ex dictis (intellige à se, à nu. 123. ubi sententiam oppositam firmat & sequi videtur) ei tamen standum propter auctoritatem S. Congregat. cujus declarationes sunt necessariæ, & habent vim legis. Item tenent eandem Gonz. ad reg. 8. gl. 5. §. 5. nu. 26. Navar. cons. 2. n. 15. de rescrip. nempe ut Gonz. privatum & inhabilitatum ad obtinenda beneficia, non esse inhabilitatum ad obtinendas pensiones; quod ipsum verum quidem esse, dum inhabilitatio procedit à sententia hominis, utpote quæ est strictissimi juris & rigorosa interpretationis, asserit Garc. n. 124. & cum eo Castrop. de benef. d. 1. p. 11. §. 3. n. 6. dicentes, in hoc sensu procedere sententiam Suar. to. 5. de censu. d. 27. §. 1. n. 15. docentis, quod suspensio à beneficio non comprehendit pensiones, quia poena non est extendenda ultra proprietatem vocis sine cogente fundamento, & pensio non est beneficium propriè, neque est jus vel ratio, quæ cogat ad hanc extensionem legis. Hinc

2. Econtra affirmativam, nimirum inhabilitatum (saltem per constitutionem juris seu legem, etsi hinc poenalem & odiosam) ad beneficia, inhabilitatum quoque ad pensiones tenent. Castrop. loc. cit. item Nav. cons. 11. n. 2. de temp. ordm. Zerol. in p. 2. Ep. p. 2. v. irregularitas. §. 8. Sanch. de matrim. l. 7. d. 44. n. 9. citati à Garc. n. 121. Item Barbol. jur. Eccles. l. 3. c. 11. n. 44. citans insuper Ciarlin. controv. forens. c. 10. à n. 5. Item Ventrigl. to. 2. annot. 11. §. 1. n. 18. ubi expressè: inhabilitatus ad beneficia generaliter per constitutionem non est capax pensionis, secus verò de inhabilitato per decretum seu sententiam hominis juxta opinionem